

Z právní praxe.

Přehled judikatury nejvyššího soudu.

A. Ve věcech civilních.

I. Občanské právo.

Podvedený nemůže se na tom, kdo, věda, že byly peníze podvodně vy-
lákány, jich pro sebe použil, aniž byl zároveň spoluvinníkem (§ 5 tr. z.),
domáhati náhrady škody z důvodu spoluúčasti na trestném činu (§§ 1301,
1302 obč. zák.) nýbrž mohl by jej žalovati po případě pro bezdůvodné
obohacení, nebo z důvodu podle § 1041 obč. zák. (Rozh. z 4. XI. 1938,
Rv II 1041/37.)

Dítě jest oprávněno k žalobě, kterou se domáhá, že nebylo zplozeno
tím, kdo uznal nemanželské otcovství k žalujícímu dítěti, a že není účinná
jeho legitimace potomním sňatkem (§ 161 obč. zák.) jeho matky. Takovou
žalobu jest podati proti opatrovníku k obhájení manželského původu.
(Rozh. z 4. XI. 1938, Rv II 29/38.)

K žalobě na výmaz zástavního práva jest pasivně oprávněn knihovně
zapsaný postupník. třebaže se o výmaz žaluje z důvodu neplatnosti
smlouvy, která byla uzavřena mezi postupitelem a hypotekárním dluž-
níkem a z níž dluh a zástavní právo vzešly. Rozsudek o takovéto žalobě
vydaný se nedotýká právního poměru mezi postupitelem a postupníkem.
Právo domáhati se nicotnosti smlouvy nelze smluvně vyloučiti.
Smluvního ujednání, jímž bylo vyloučeno právo napadati právní jednání
z důvodu relativní neplatnosti, může se dovolávat jen poctivý smluvce.
(Rozh. z 9. XI. 1938, Rv I 116/38.)

K pojmu omylu ve smyslu § 871 obč. zák. Podstatným znakem omylu
je rozpor mezi skutečností a mezi onou skutkovou podstatou, kterou
strana pokládá za pravou skutečnost, nebo plynou-li z domnělé skutkové
podstaty jiné povinnosti, než které odpovídají tomu, čeho strany zamýš-
lely dosáti oním jednáním. předpokládajíc, že straně jedající na základě
domnělé skutkové podstaty nejsou ony rozporů povědomé. Nebyl-li omyl
první strany druhé straně pouze zřejmě nápadný z okolností, nýbrž mu-
sila-li býti druhá strana o omylu první strany důvodně přesvědčena,
ježto ona strana učinila svůj projev na základě jiné skutkové podstaty,
než jaká odpovídala skutečnosti a jakou měla na mysli druhá strana,
nevyžaduje se k neplatnosti projevu pro omyl, aby omyl první strany byl
omluvitelný a nezáleží na tom, byl-li vzbuzen vlastní neopatrností druhé
strany anebo i osobou třetí. Pojistníková výpověď pojistné smlouvy není
odůvodněna, byla-li učiněna na základě omylného odmítnutí nároku na
plnění z pojistné smlouvy (pro opožděnost), ač pojistník věděl, že pojiš-
ťovna odmítá nárok ten za zcela jiných skutkových předpokladů, než
které měl na mysli pojistník a které odpovídaly skutečnosti. (Rozh. z 9.
XI. 1938, Rv I 833/38.)

Jestliže smluvci splnili trhovou smlouvu sjednanou o zabrané půdě

pod odkládací podmínkou, že bude schválena státním pozemkovým úřadem (nyní ministerstvem zemědělství), před tím, než nastala ona podmínka, a setrvali na ní i potom, když ono schválení bylo odepřeno z důvodů, jež mohly být odstraněny neb odpadnouti, může být tato odkládací výminka splněna dodatečným schválením, když odpadly důvody uvedené pro původní odepření souhlasu s odprodejem zabrané půdy. Prodávající jest v takovém případě povinen vydati kupujícímu prvopis tržové smlouvy nebo podepsati duplikát, aby smlouva mohla být předložena k schválení. (Rozh. z 16. XI. 1938, Rv I 93/38.)

Vlastník pozemku, jehož stavba podle stavu sousedního pozemku v době provedení stavby souseda nijak neohrozila, neodpovídá podle § 364 obč. zák. za následky, které nastaly nepřímými zásahy (immisemi) v majetku souseda tím, že on sám stav svého pozemku později změnil. Stavěl-li soused na svém pozemku později, měl stavbu přizpůsobiti stavu, který tu již byl, a postarati se sám o ochranné opatření proti prolínání vlhkosti již vystavěné opěrní zdi sousedovy, k níž svou stavbu přistavil, do své stavby. (Rozh. z 19. XI. 1938, Rv I 476/38.)

Žalobě o náhradu škody vzniklé podáním vědomě a zlomyslně falešného posudku znalcem a tím, že strana při podání takového posudku spoluúčinkovala a nesprávně jako strana slyšena vypovídala, nevádí, že se tím dotčená strana nepokusila o nápravu nejprve žalobou o obnovu. Co se týká náhrady útrat prohraného sporu, nevyžaduje se, aby žalobce již ony útraty nahradil. (Rozh. z 23. XI. 1938, Rv I 1501/38.)

Kdo nabyl vlastnického práva k pozemku jeho zastavením (§ 418 obč. zák.), nemůže účinně odporovati žalobou podle § 37 ex. ř. exekucí na onen pozemek věřitelem, pro něhož vázlo zástavní právo ještě před zastavením pozemku připsaného povinnému i v době zahájení exekuce jako vlastníkov. Výkonem zdržovacího práva k nemovitosti nelze v takovémto případě vyloučiti uplatnění dříve nabytých zástavních práv. (Rozh. z 26. XI. 1938, Rv I 2676/38.)

Objednatel inserátu není povinen zaplatiti inserčné, nastaly-li v úpravě nebo v rozsahu nákladu listu, v němž inserát byl objednán, anebo v jiných podstatných směrech takové změny, padající na vrub majitele listu, které by se přičily zájmům objednatele inserátu takovou měrou, že by se další uveřejňování inserátu nemohlo pokládati za plnění inserční smlouvy. (Rozh. ze dne 21. I. 1938, Rv I 2295/36.)

Pachtovní smlouva nepozbývá zcizením propachtované věci své účinnosti v celém rozsahu. Pachtýř ne užívá spachtované věci po jejím zcizení vůči novému vlastníku bez právního důvodu. Poměr mezi vypověděným pachtýřem a novým vlastníkem se řídí co do placení pachtovného a vrácení pachtované věci podle pachtovní smlouvy sjednané mezi pachtýřem a zcizitelem propachtované věci. (Rozh. ze dne 26. ledna 1938, Rv I 1666/36.)

Lze se platně zavázati i k náhradě teprve hrozící škody. Zavázal-li se notář klientovi, kterému svou liknavostí při podání knihovní žádosti k provedení tržové smlouvy způsobil škodu, že to zaplatí sám, jde o platné uznání. V takovémto případě nezáleží na tom, zda poškozený může dosíci náhrady od svého smluvce či nikoliv. (Rozh. z 26. I. 1938, Rv I 426/37.)

Právo spoluvlastníka, jenž užívá nemovitosti větším podílem, než jaký jest jeho spoluvlastnický podíl podle zápisu v pozemkové knize, jest pokládati podle obdoby § 372 a § 829 obč. zák. co do rozdílu, o nějž skutečný držebními úkony k společné nemovitosti odůvodněný spoluvlastnický podíl převyšuje knihovně mu připsaný podíl, za domnělé (naturální) vlast-

nictví, jež může uplatňovati proti každému, kdo nemůže udati žádný titul, nebo jen důvod slabší. Takovým slabším důvodem je pouhé knihovní vlastnictví druhého spoluvlastníka, (Rozh. z 27. I. 1938, Rv I 1775/36.)

Předpoklady nabytí soukromoprávní služebnosti pro obec vydržením. Z toho, že se po určitém pozemku kdokoliv procházel, nelze vyzovovati výkon služebnosti pro obec, nýbrž jen výkon obecného (veřejného) užívání. Ani v tom, že se obecní výbor usnesl, že se obec bude brániti všemi prostředky proti jakémukoliv omezení užívání pozemku obyvatelstvem obce a že se obec s vlastníkem pozemku dohodla o udržování a hlídání pozemku, se neprojevuje úmysl obce, potřebný k vydržení služebnosti jako práva soukromého. (Rozh. ze dne 1. února 1938, Rv I 421/37.)

Při bezvýmínečném přihlášení se k dědictví zaniká dědicův dluh vůči pozůstalosti konsolidací již podáním dědické přihlášky. (Rozh. ze dne 10. II. 1938, Rv I 2702/36.)

Nájemce nepozbývá nároku na užívání najatých místností tím, že se do nich nenastěhoval, a pronájemce jest povinen mu dovoliti, aby užíval najatého bytu po dobu, po kterou zaplatil nájemné. Přenechal-li pronájemce užívání pronajaté místnosti jiné osobě, třebaš bezplatně, jest povinen nahraditi nájemci vzniklou škodu. (Rozh. ze dne 15. II. 1938, Rv I 2735/36.)

Neplatnost zmocňovacího příkazu na případ zmocnitelovy smrti (mandatum mortis causa). Ustanovení § 881 obč. zák. se týká jen právních jednání mezi živými a nejsou v něm upraveny příkazy na případ smrti. Zůstavitelův příkaz daný jiné osobě, aby po jeho smrti naložila s pozůstalostním jměním určitým způsobem ve prospěch určité osobv (mandatum post mortem), je neplatné. Předpokladem platnosti darování mezi živými jest, aby se odevzdáním daru stalo ještě za dárcova života. (Rozh. ze 16. II. 1938, Rv I 1156/36.)

Notář je povinen provésti věc mu příkázanou i bez zvláštního zmocnitelova upozornění na naléhavost věci s potřebným urychlením a vykonati v mezích zákona vše, co zabezpečí co možná úplné dosažení zamýšleného účelu. Měl-li notář podle příkazu daného dlužníkem i věřitelem sepsati kauční listinu a provésti její knihovní vklad, odpovídá za škodu vzešlou věřiteli tím, že sečkal — nebylo-li jinak překážky — na žádost jen dlužníkovu s podáním knihovní žádosti několik dnů, třebaš byl dlužník jedním ze zmocnitelů notářových. (Rozh. z 17. II. 1938, Rv I 2870/36.)

Jde o reální břemeno, uložil-li dárce nemovitosti (velkostatku) obdaruovanému a jeho právním nástupcům povinnost zajištěnou na darované nemovitosti, aby poskytovali po věčné časy plnění v peněžitých a naturálních dávkách k určitému účelu, aniž zřídil samostatné nadační jmění. V takovémto případě nelze provésti v pozemkové knize nějakou změnu na reálném břemenu jednostranným opatřením nadačního úřadu. (Rozh. ze 24. II. 1938, R I 1629/37.)

Zemský fond jest oprávněn domáhati se podle § 1042 obč. zák. na rodičích vdané dcery náhrady nákladů vynaložených na její léčení potud, pokud náklad ten převyšuje majetkovou mohoucnost manželovu (§ 91 obč. zák.). (Rozh. z 24. II. 1938, Rv I 2845/38.)

Zástavní právo, zapsané ve smyslu § 38 III dílčí novely k obč. zák. pro novou pohledávku v pořadí a do výše zástavního práva již vázoucího na nemovitosti, působí proti zadním knihovním věřitelům v tomto pořadí jen tehdy, je-li z pozemkové knihy zřejmé omezení, že nabude právní účinnosti, bude-li do roka vložen výmaz staršího zástavního

práva. Nestalo-li se tak, nezáleží na tom, zda se skutečně do roka stal výmaz staršího zástavního práva. Nakládá-li vlastník zatíženého statku s uvolněnou hypotékou, musí býti zánik původní zástavy prokázán způsobem podle §§ 26, 27 knih. zák. Nestalo-li se tak, není vklad nového zástavního práva účinný v onom pořadí. Neúčinnost tu nelze napravit pozdějším předložením výmazné listiny. (Rozh. z 19. X. 1938, R II 385/38.)

Obcházení zákazu o pachtu koncese podle § 7 zák. č. 198/1932 Sb. z. a n. Nicotnost (§ 879, odst. 1 obč. zák.) smlouvy, uzavřené za účinnosti uved. zák., podle níž se provozovatel koncese o autobusové dopravě zavázal, že zastaví dopravu za tím účelem, aby druhý smluvce, provozující tutéž živnost na téže trati podle jiné koncese, mohl dopravu provozovati sám. (Rozh. z 15. III. 1938, Rv I 544/37.)

Z pouhého všeobecného prohlášení kominického mistra, učiněného při ucházení se o podporu jeho žádosti za udělení kominické koncese vůči jiným (třetím) osobám, ať přirozeným (fysickým), ať právnickým (vůči spolku majitelů domů a vůči obci), že bude vymetati za nižší sazby než za ony, které jsou vyhlášeny pro určitou obec, nevznikl pro majitele domů smluvní nárok na dodržení nižších sazeb. (Rozh. z 22. III. 1938, Rv I 1132/37.)

Odkazovník nenabývá odkázané pohledávky již zůstavitelovou smrtí a pozůstalost jest až do jejího odevzdání dědici oprávněna k žalobě o zaplacení pohledávky. (Rozh. z 23. III. 1938, Rv I 345/38.)

Jestliže někdo z ošlužnosti (ex officio et amicitia) převezme na příkaz druhého k obstarání věc příkazcovu, jest právní poměr mezi nimi posuzovati především podle ustanovení občanského zákoníka o zmocňovací smlouvě (§§ 1002 a další obč. zák.), třebaš nešlo o činnost právnickou, nýbrž jen o činnost faktickou. Jde o škodu utrpěnou ex causa mandati (§ 1014 obč. zák.), byl-li zmocněnec kopnut koněm, když na zvláštní výzvu majitele usedlosti ohrožené požárem připínal hadici k vodovodu. Zmocněnec má podle § 1014 obč. zák. nárok na náhradu škody, vzniklé mu z nebezpečí, jemuž se musel nutně vydati, chtěl-li řádně a úspěšně splniti příkaz; nerozhoduje, zda zmocnitel mohl předvídati možnost škody. (Rozh. z 26. IX. 1938, Rv I 2739/37.)

Nárok, příslušející rozvedené manželce podle § 1264 obč. zák., zůstává rozvedené manželce zachován, dokud trvá manželský svazek, a nezaniká již tím, že rozvedená manželka žije s jiným mužem jako družka nebo že se oddává nemravnému životu. (Rozh. z 6. X. 1938, Rv I 2365/38.)

Je-li u služebnosti vozové cesty přes dvůr služebního statku panujícím statkem usedlost jako hospodářské středisko, z něhož se hospodaří na pozemcích k ní patřících, nemusí býti vykonávání oně služebnosti i pro pozemky později přikoupené rozšířením služebnosti, zejména nejde-li o zvětšení při pravidelném hospodaření nepředvídatelné a nedojde-li k podstatně vyššímu zatížení služebného statku. (Rozh. z 11. X. 1938, Rv I 676/37.)

Placením „ze svého“ ve smyslu § 896 obč. zák. není toliko užiti takového jmění, které má spoludlužník již v době vzniku svého solidárního závazku k zaplacení celého dluhu, t. j. kterým plátee zmenšuje svůj dosavadní již trvající majetek; stačí, že spoludlužník zaplatil celý solidární dluh sám (§ 891 obč. zák.). Když pojistitel zaplatil za solidárního spoludlužníka, který byl u něho pojištěn proti následkům zákonné odpovědnosti, poškozene třetí osobě celý dluh, k jehož zaplacení byl zavázán i nepojištěný spoludlužník, jest oprávněn domáhati se na nepojištěném spoludlužníku náhrady podílu připadajícího na tohoto spoludlužníka, postou-

pil-li pojištěný spoludlužník svůj rozvrhový postižní nárok pojistiteli. Byl-li obsah § 62., odst. 1 zák. o poj. smlouvě č. 501/1917 ř. z. pojat do pojistné smlouvy, platí ono ustanovení i při odpovědnostním pojištění. a to též co do postižního nároku pojistníkovy podle § 896 obč. zák. Vy-mohl-li si pojistník postihem na nepojištěném spoludlužníku příslušný podíl, připadající na tohoto spoludlužníka, může se pojistitel, který zaplatil za pojištěného spoludlužníka, domáhati na pojistníku onoho podílu pro bezdůvodné obohacení (§ 1435 obč. zák.), a to i tehdy, kdyby mu nárok ten nebyl postoupen. (Rozh. z 19. X. 1938, Rv I 513/38.)

Jest nekalou soutěží podle § 1 uved. zák. nabízení a prodej nových knih pod cenou, přiči-li se to zvyklosti, která se vytvořila v soutěžitel-ských kruzích a podle níž krámská cena nové knihy stanovená naklada-tem, je závazná a se stanoviska stavovského není dovoleno její pod-bízení. (Rozh. z 28. X. 1938, Rv I 1703/38.)

Je-li v textilním oboru známo užívání ochranné známky na okrají látek —třebas jen v cizině — může se pro toho, kdo užívá v tuzemsku téhož způsobu označení svých výrobků, státi příznačnou jen známka, ni-koliv i její umístění na určitém místě látky. (Rozh. z 22. I. 1938, Rv I 1943/37.)

Prodávání sodovky (limonády) v lahvích patřících jinému soutěžiteli s nápisem tohoto soutěžitele bez upozornění, že obsah láhve nepochází od výrobce označeného na láhvi, může založiti skutkovou podstatu §§ 1, 11, odst. 3, zák. č. 111/1927 Sb. z. a n. (Rozh. z 16. IX. 1938, Rv II 303/38.)

Vyloučený a z rodinného domku vyklizený člen stavebního a bytového družstva jest po rozvázání čekatelské smlouvy oprávněn žádati, aby mu bylo vráceno po vzájemném vyúčtování, co zbylo z platů, jež jako čekatel konal na rodinný domek, třebas byla ujednána jejich nevypověditelnost. Vzájemné vyúčtování platů, konaných jako stavební zálohy, má se státi hned po zrušení čekatelského poměru. Dotčené družstvo nemůže na vy-loučením členu požadovati bez vyúčtování materiální zaplacení částky, k níž byl odsouzen jako čekatel před zrušením členství, t. j. bez ohledu na vzájemné závazky, vyplynulé nově ze zrušení čekatelského poměru. (Rozh. z 9. XI. 1938, Rv I 173/38.)

Převzala-li jiná osoba se souhlasem družstva za dosavadního členu jeho práva a povinnosti k stavebnímu družstvu, přísluší dřívějšímu členu proti družstvu bez jakékoliv výpovědi nárok na vrácení stavebního vkladu s úroky, jakmile družstvo dostalo od náhradníka vyplacenou částku, rov-nající se výši vkladu. (Rozh. z 18. II. 1938, Rv I 2401/36.)

K výkladu ustanovení pojistných podmínek pro odpovědnostní pojištění škod z provozu motorových vozidel, že z pojištění jsou vyloučeny nároky ze škod způsobených pojistníkem v „opilství“. Užívají-li pojistné podmínky jen všeobecně výrazu „opilost“, aniž stanoví nějaké stupně opilosti, jest ustanovení to nejasné (§ 915, druhá věta, obč. zák.). Předpisu § 38, odst. 1, zák. č. 81/1925 Sb. z. a n. nelze tu užití. (Rozh. z 9. III. 1938, Rv I 801/37.)

Smluvní pojištění proti krádeži vloupáním. Ustanovují-li pojistné pod-mínky, že pojistitel jest po pojistné příhodě a po náhradě škody oprá-vněn vypověděti pojistnou smlouvu do jednoho měsíce poté, kdy byla dána náhrada, jest pokládati za výpověď ve smyslu onoho ustanovení pojisti-telův písemný projev, že netrvá na platnosti pojistné smlouvy a že po-jistku ruší dnem, kdy učinil projev. ve smyslu uvedeného ustanovení. (Rozh. z 30. III. 1938, Rv I 315/37.)

II. Pracovní právo.

Zmocněnec, který převzal vůči zaměstnanci závazek (příkaz), že podá za něho přihlášku o zvýšení dávek pensijního pojištění podle zák. č. 125/1931 Sb. z. a n., odpovídá podle § 1012 obč. zák. za škodu vzniklou zmocniteli nesplněním příkazu. (Rozh. z 15. II. 1938, Rv I 2762/36.)

K důlkažu, že pojistné příspěvky k nemocenskému pojištění byly předepsány z podniku povinného za osoby tam zaměstnané, stačí, že je z platebního výměru zřejmé, že byly předepsány povinnému jako provozovateli živnostenského podniku. Je-li platební výměr nemocenské pojistovny opatřen doložkou vykonatelnosti, je k vyřízení odporu třeba zahájení správního řízení jen tehdy, tvrdí-li odporující, že má možnost zvrátit platební výměr v řízení správním tím, že podal již stížnost, nebo jiným způsobem. (Rozh. z 16. XI. 1938, R I 969/38.)

Smlouva, kterou byl člen stavebního a hospodářského společenstva (zák. č. 70/1873 ř. z.) a zároveň člen jeho představenstva ustanoven jednak vedoucím ředitelem společenstva na 25 let s tím, že se smlouva prodlužuje na dalších 20 let, nebude-li rok před uplynutím dotčené doby vypověděna, jednak výhradným zástupcem k získávání nabídek na poskytnutí zápujček na tutéž dobu, a to i pro jeho právní nástupce a jím zmocněné spolupracovníky, a podle kteréžto smlouvy byla stanovena vedle určitého pevného platu odměna, záležející z provisí z veškerého obrátu, příčí se dobrým mravům (§ 879, odst. 1 obč. zák.) i zásadě rovnoprávnosti členů společenstva. (Rozh. z 23. III. 1938, Rv I 2965/36.)

Platnost dohody, sjednané mezi zaměstnavatelem a nemocenskou pojistovnou v mezích jejích stanov, že zaměstnavatel a jeho zaměstnanci, kteří jsou pensijními pojištěnci a mají proti zaměstnavateli nárok na vyplacení plné mzdy nebo platu nebo na bezplatné naturální opatření (byt a stravu), budou platit nižší pojistné a že zaměstnanci v době nemoci, nejdéle však po 52 týdnů, nebudou dostávat nemocenské, nýbrž plné služné (od zaměstnavatele). Na toto služné se nevztahuje ustanovení o právní neúčinnosti postupu, zastavení a zabavení nároků a zaměstnanec se ho může po skončení služebního poměru platně vzdát. (Rozh. z 8. IV. 1938, Rv I 3031/37.)

Do pensijní základny zaměstnance (lesního hajného), jehož pensijní nároky byly upraveny podle zásad platných pro pragmatikální zřízení ve státní službě, nelze započítat ani remuneraci, nebyla-li součástí služného, nýbrž jen zvláštním přídatkem poskytovaným po dobu činné služby, ani peněžitou hodnotu paliva (otopu naturálního bytu), zanikl-li nárok na naturální byt skončením činné služby. (Rozh. z 8. IV. 1938, Rv I 2340/37.)

Oprávnění nositele pojištění k vydání výměru o pensijní pojistné povinnosti (§ 84, odst. 6, písm. c) zák. č. 26/1929 Sb. z. a n.) není časově omezeno a výměr lze vydati i po skončení služebního poměru nebo po pojistném případě. Takovým pravoplatným výměrem jsou soudy v otázce pojistné povinnosti vázány. (Rozh. ze 7. IV. 1938, Rv I 523/38.)

Nestanovily-li zákonné předpisy jinak, mohli sice zaměstnavatelé před účinností vládn. nař. č. 89/35 Sb. z. a n. (před 30. dubnem 1935) platně sjednat se zaměstnanci jednotlivé (individuální) služební smlouvy odchylné od ustanovení hromadné (kolektivní) smlouvy, i když v ní bylo ujednáno vyloučení nebo omezení uzavírání jednotlivých smluv, nelze však za účinnosti řečeného vládního nařízení platně snížit mzdu (plat) v neprospěch zaměstnancův, a to ani tehdy, byla-li zaměstnancova odměna stanovena jen jednotlivou (individuální) smlouvou. (Rozh. ze dne 4. II. 1938, Rv II 1091/37.)

Dovolená zaměstnanců (zák. č. 67/1925 Sb. z. a n.). Ujednání úkolové (akordní) mzdy nečiní nemožným stanovení určité pracovní doby. I v takovémto případě jest podmínkou pro udělení placené dovolené, že zaměstnanec stále a správně zachovával pracovní dobu stanovenou pracovní nebo služební smlouvou, a lze zaměstnanci odečísti od dovolené dobu, kterou bezdůvodně zanedbal před nastoupením dovolené v jednotlivém roce. (Rozh. ze dne 11. II. 1938, Rv I 2126/37.)

Postupu stanoveného zákonem č. 217/1925 Sb. z. a n. lze užiti jen tehdy, jde-li o soukromoprávní nároky podle § 210 zák. č. 103/1926 Sb. z. a n. Předpisů zák. č. 217/1925 Sb. z. a n. nelze užiti, jde-li o přezkum kárného řízení a kárného nálezu disciplinárního sboru II. instance při ministerstvu železnic. Ve sporném řízení nelze řešiti otázku, zda trestní (kárné) provinění bylo promlčeno a zda podle toho bylo možno zahájit kárné řízení či nikoli. (Rozh. ze 4. III. 1938, Rv I 2997/36.)

Nepodal-li železniční zaměstnanec opravný prostředek proti výměru ředitelství čs. státních drah o odpočivných požitcích, do nichž mu nebyla započtena válečná pololetí, nemůže se pořadem práva domáhati započtení válečných pololetí podle zákona č. 457/1919 Sb. z. a n. a zvýšení jemu vyměřeného odpočivného. (Rozh. z 11. III. 1938, R II 618/37.)

Výměrem okresního úřadu, zrušujícím usnesení obecního zastupitelstva, jimž byl obecnímu úředníku přiznán nárok na naturální byt, napadeným sice opravným prostředkem dotčeného úředníka, kterému však nebyl přiznán odkládací účinek, pozbývá obecní úředník právního nároku na další užívání naturálního bytu. (Rozh. z 30. IX. 1938, Rv I 362/37.)

Obsluha kotlů ústředního topení patří mezi úkony n e domovnícké podle § 6, odst. 2, zák., za něž přísluší domovníku nezadatelný nárok na mzdu v místě obvyklou. Tohoto nároku se však může domovník platně vzdáti po výpovědi domovníckého poměru, třebaže před uplynutím výpovědní lhůty. (Rozh. ze dne 17. II. 1938, Rv II 350/37.)

Vlastník domů může s domovníkem umluviti písemně paušální odměnu za domovnícké práce i za nárok na klíčné, jakož i že paušál bude domovníkovi zapraven buď vlastníkem domu, nebo nájemníkem přímo, nebo prostřednictvím vlastníka domu. V písemné smlouvě nemusí býti zvláště zdůrazněno, že v paušální odměně je zahrnut i nárok na klíčné. Byl-li ujednán paušál za všechny domovnícké úkony, nezáleží pro poměr domovníka k vlastníku domu na tom, že vlastník vybírá od nájemníků větší poplatky. (Rozh. z 9. VI. 1938, Rv II 1092/37.)

Korektor a korektor-revisor v tiskárně koná vyšší nekupecké služby (§ 1, odst. 1, písm. g) zák. č. 154/1934 Sb. z. a n.), i když nemá dispoziční moc nad jinými zaměstnanci a byl podřízen faktorovi. Pro pojem vyšších služeb není nutné, aby šlo o zaměstnance, který má v závodě nebo v některém jeho oddělení vedoucí postavení. (Rozh. z 27. X. 1938, Rv I 1/37.)

§§ 114 živn. ř. nebrání ujednání rozhodčího soudu v hromadných (kolektivních) smlouvách. Možnost úmluvy o rozsudím nebyla vyloučena ani ustanovením § 3 zák. o živn. soudech č. 218/1896 ř. z. Příslušnost rozhodčího soudu zřízeného v hromadné smlouvě nevylučuje jednotlivá (individuální) smlouva, neobsahuje-li zvláštní ustanovení vylučující onen rozhodčí soud. Ujednání výše mzdy jednotlivou (individuální) smlouvou nestačí k vyloučení ujednání hromadné smlouvy o příslušnosti rozhodčího soudu. (Rozh. z 6. X. 1938, Rv I 1920/37.)

III. Obchodní a směnečné právo.

Promlčení směnečných nároků se promlčuje podáním žaloby;

řádné pokračování ve směnečném sporu není podmínkou přerušení promlčení. (Rozh. z 26. IX. 1938, Rv II 706/38.)

Směnečný závazek nezaniká smrtí směnečného dlužníka, nýbrž přechází dědičkou posloupností na jeho dědice. Směnečný platební příkaz může být vydán proti bezvýminečně přihlášeným dědicům směnečného dlužníka, jemuž byla odevzdána pozůstalost, prokázal-li směnečný věřitel úředním potvrzením pozůstalostního soudu, že jsou právními nástupci směnečného dlužníka.

Spojil-li žalobce v takovém případě s návrhem na vydání směnečného platebního příkazu další žalobní žádost, aby žalovaným bylo rozsudkem uloženo zaplacení směnečné sumy, nebude-li uvedenému návrhu vyhověno, jest to pokládati za návrh podle § 554 c. ř. s., který se stane zbytečným, bylo-li návrhu na vydání platebního příkazu vyhověno. (Rozh. z 28. I. 1938, R I 1545/37.)

Diferenční obchody. Smluvce, který, hledě na neurčitost možné výhry nebo prohry, složil vyšší zálohu, jež se podle úmyslu smluvců může celá státi výhrou nebo prohrrou, nemůže před zlikvidováním obchodu (hry nebo sázky) žádati její vydání. Po likvidaci obchodu smí si výherce podržeti jen to, co skutečně vyhrál, a nesmí zdržovati to, co nadto má v rukou. (Rozh. z 24. IX. 1938, Rv I 1094/37.)

Zrušení komanditní společnosti a její vstup do likvidace nemají vlivu na spor, je-li řečená společnost zastoupena advokátem, jemuž již před tím dala plnou moc. Na hmotněprávní platnost a účinnost rukojemské smlouvy, kterou uzavřel rukojmí se zmocněncem likvidační komanditní společnosti, nepůsobí to, že k jejímu označení bylo užito jen firemní zkratky bez dodatku „v likvidaci“, nebylo-li mezi smluvci pochybnosti, komu pohledávka skutečně patří. (Rozh. z 26. IX. 1938, Rv II 920/37.)

Není-li ve stanovách výdělkových a hospodářských společenstev (zák. č. 70/1873 ř. z.), jejichž činnost záleží také v pronajímání bytů ve vlastních domech svým členům, zalkázáno, jsou platné pronájmy obchodních a živnostenských místností osobě, která není členkou, pokud nebylo o nich před 31. květnem 1935 pravoplatně rozhodnuto, že jsou neplatné. (Rozh. z 16. XI. 1938, Rv I 3375/37.)

Ustanovují-li stanovy hospodářského a výdělkového společenstva (zák. č. 70/1873 ř. z.), že má pro své pohledávky proti členovi přední zástavní právo nebo vůbec přední nárok na členských závodních podílech, týká se ono ustanovení vypořádacích podílů příslušejících členu. Výpovědi členských podílů a vystoupení členu ze společenstva za konkursu prohlášeného na jmění členu se stal dosavadní členův podmíněný a nedospělý nárok na vypořádání nepodmíněným a dospělým (§ 21, odst. 2 konk. ř.) a společenstvo jest oprávněno uplatňovati své přední zástavní právo ve prospěch své pohledávky a namítati ji k započtení se vzájemnou pohledávkou členu na vyplácení vypořádacích podílů. (Rozh. z 16. XI. 1938, Rv I 720/38.)

Společenstva výrobní a hospodářská (zák. č. 70/1873 ř. z.). Ti, kteří byli zvoleni na valné hromadě společenstva členy představenstva a dozorčí rady a zapsáni do rejstříku společenstev, jsou podle § 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. účastníky řízení, týkajícího se zrušení valné hromady a výmazu jejich funkcí z rejstříku, a jsou oprávněni podávati v té příčině vlastním jménem opravné prostředky. (Rozh. ze dne 10. února 1938, R I 1501/37.)

Členy společenstva ve smyslu zák. č. 70/1873 ř. z. mohou býti osoby, ať přirozené (fysické), ať právnické, jen tehdy, provozují-li totéž odvětví

hospodářské činnosti, které je předmětem společenstva samého. (Rozh. z 23. IX. 1938, R II 353/38.)

Předpis stanov výdělkového a hospodářského společenstva (zák. č. 70/1873 ř. z.), že se člen společenstva nemůže účastnit valné hromady a hlasování zmocněncem, odporuje velicím předpisům §§ 31 a 32 uved. zák. Pokud člen společenstva nepozbyl mlčením po delší dobu oprávnění, aby v nesporném řízení navrhl zrušení usnesení valné hromady společenstva jako zmatečné, (Rozh. z 5. X. 1938, R I 1208/38.)

Výdělková a hospodářská společenstva (zák. č. 70/1873 ř. z.), Obchodnická činnost za účelem dosažení zisku a jeho rozdělení mezi členy není předmětem výdělkového a hospodářského společenstva. Právní jednání společenstva, která překročí zákonem vytčený účel a předmět společenstva, příčí se zákonnému zákazu a jsou nicotná (§ 879, odst. 1, obč. zák.). Vládním nařízením č. 116/1936 Sb. z. a n. bylo dovoleno jisté rozšíření činnosti společenstva co do okruhu osob, s nimiž může společenstvo provozovat svou činnost, nebylo však nic změněno na tom, co může být předmětem činnosti společenstva. (Rozh. z 6. X. 1938, Rv I 2895/37.)

Záložny zřízené z kontribučních fondů. § 10 zákona č. 31/1873 mor. z. z., že uvedené záložny mohou poskytovat osobní směnečné zápůjčky pouze na směnky vlastní, byl změněn předpisem § 6 zák. č. 57/1888 mor. z. z., podle něhož mohou takové záložny vystavovat i cizí směnky a poskytovat na ně zápůjčky na dobu nejdéle šest měsíců. Tím, že nevyplněná směnka, odevzdaná záložně, nebyla hned vystavena na dobu nejdéle 6 měsíců, byla sice lhůta podle § 6 zák. č. 57/1888 mor. z. z. překročena, ale nezachování toho předpisu nečiní směnku nicotnou. (Rozh. ze dne 22. ledna 1938, Rv II 965/37.)

K výkladu §§ 6, odst. 2 až 4, 16, odst. 2, zák. č. 75/1935 a § 18 zák. č. 111/1927 Sb. z. a n. Kupony, na nichž se ohlašuje nebo nabízí přídavek v náhradním zboží, musí obsahovat všechna sdělení předepsaná v § 6, odst. 2 až 4, zák. č. 75/1935 Sb. z. a n. Nestačí, jsou-li tato sdělení obsažena v katalogu, jež si může každý zákazník podle upozornění na kuponu vyžádati. Účel uveřejnění rozsudku (poučení zákazníků, preventivní účinek v kruzích soutěžitelských). (Rozh. z 23. IX. 1938, Rv I 2583/38.)

Náležitosti písemnosti kartelové úmluvy (§ 2, odst. 1, uved. zák.) jest vyhověno i tehdy, když písemný projev vůle smluvců o přístupu ke kartelu sice nereprodukuje podmínky řečené úmluvy, avšak stanoví je tak, že se v té příčině dovolává obsahu jiných listin, v nichž jsou ony podmínky stanoveny, jako na příklad stanov a jednacího řádu organisace provádějící kartelovou úmluvu. (Rozh. z 21. IX. 1938, Rv I 715/38.)

IV. Civilní řízení sporné.

Ve věcech obyčejné správy společného jmění rozhoduje většina spoluvlastníků, které se musí menšina podrobiti, aniž může v té příčině zvrátiti usnesení většiny v nesporném řízení nebo pořadem práva. K úkonům obyčejné správy náleží i zvýšení náhrady za užívání společné věci nebo její části některými ze spoluvlastníků. (Rozh. ze 17. XI. 1938, Rv I 1310/37.)

Oprávnění odvolacího soudu samostatně oceniti předmět sporu jest omezeno na ustanovení § 500, odst. 3 c. ř. s. Odvolací soud není oprávněn, aby v odvolacím řízení změnil ocenění mezitímního určovacího návrhu, jak je učinil navrhovatel sám. (Rozh. z 15. IX. 1938, R II 338/38.)

Lze vydati příkaz na odevzdání najatého předmětu podle § 567, odst. 1, c. ř. s., jestliže bylo v nájemní smlouvě sjednané na neurčitou dobu umlouveno, že nájemce je povinen vykliditi najatý předmět do 14. dne kvar-

tálního měsíce, nezaplátí-li do 6. dne téhož měsíce nájemné. (Rozh. z 20. IX. 1938, Rv I 925/38.)

Prohlásí-li odvolací soud dovolání za přípustné, musí v rozsudku zřetelně uvést, že tak činí pro zásadní význam rozhodnutí (§ 502, odst. 3, c. ř. s. ve znění čl. I, č. 2 zák. čís. 251/1934 a čl. I zák. č. 314/1936 Sb. z. a n.). Nestačí pouhá doložka v rozsudkovém výroku, že se dovolání prohlašuje za přípustné. (Rozh. z 6. dubna 1938, Rv II 956/36.)

Jde o otázku útrat (§ 528 c. ř. s.), odmítl-li soud druhé stolice rekurs proti rozhodnutí soudu první stolice, jímž bylo prominuto svědkovi nahraditi náklady roku zmařeného pro jeho nedostavení (§ 333 c. ř. s.). Strany rozepře nejsou oprávněny k rekursu proti rozhodnutí soudu o prominutí pořádkového trestu uloženého v takovémto případě. (Rozh. z 11. III. 1938, R I 126/38.)

Rozsudkový výrok, jímž bylo rozhodnuto věcně o mezitímním návrhu určovacím podle §§ 236 nebo 259, odst. 2, c. ř. s., jest posuzovati podle procesního stavu, jaký tu byl v době vydání rozsudku soudem první stolice (§ 406 c. ř. s.). Strany rozepře se mohou proti takovému rozhodnutí brániti oprávněnými prostředky podle obecných předpisů, nehledíc na to, že bylo o žalobním nároku na plnění již pravoplatně rozhodnuto, a vyšší soudy musí o určovacím výroku rozhodnouti věcně, i když nebyly v první stolici tvrzeny podmínky vytčené v § 228 c. ř. s. (Rozh. z 17. 2. 1938, Rv I 2907/36.)

Jde o rozhodnutí v otázce příslušnosti (§ 528 c. ř. s. ve znění čl. I č. 5 zák. č. 251/1934, prodlouženého čl. I zák. č. 314/1936 Sb. z. a n.), proti němuž není dalšího oprávněného prostředku, uložil-li soud druhé stolice prvnímu soudu, jenž odmítl námitku započtení vzájemné pohledávky žalovaného pro nepříslušnost k rozhodnutí o ní, aby o vznesené námitce započtení jednal a o ní rozhodl, ježto jest k tomu příslušný. (Rozh. ze dne 10. února 1938, R I 39/38.)

Třebaže bylo straně doručeno zároveň několik samostatných usnesení v jedné obálce, není tím dotčena délka lhůty k podání rekursu do jednotlivých usnesení. Obmeškalý předražitel není oprávněn k rekursu do rozvrhového usnesení, kterým nebyl schodek určen, nýbrž toliko převzat z pravoplatného usnesení o určení schodku. (Rozh. z 9. II. 1938, R II 625/37.)

Za věci řízení vyrovnacího jest pokládati i věci zemědělského řízení vyrovnacího a platí i o nich, že jsou věcmi feriálními. (Rozh. z 10. III. 1938, R II 633/37.)

Správnost důvodů, o něž se rozhodnutí správního úřadu opírá, nepodléhá přezkumu soudu, nýbrž rozhodujícím jest výrok rozhodnutí správního úřadu. Má-li rozhodnutí správního úřadu býti podkladem soudního rozhodnutí, musí výrok správního úřadu býti jasný a nesmí zavdati příčinu k pochybnostem o jeho výkladu. Podle výroku správního úřadu, jímž nebyl zřetelně zrušen exekuční titul podle § 1 č. 13 ex. ř., nelze zrušiti exekuci podle § 39 č. 1 ex. ř. (Rozh. ze dne 9. II. 1938, R I 1471/37.)

Doručení žaloby (§ 106 c. ř. s.), řízené na firmu (akciovou společnost), jejímž úředníku, se nestalo řádně, nebyla-li poštovní plná moc, podle níž byl úředník zmocněn i k přijímání zásilek civilních soudů, které jest podle zákonných předpisů doručovati do vlastních rukou adresátových, podepsána všemi osobami oprávněnými k znamenání žalované firmy. Nezáleží na tom, že poštovní úřad přijal vadnou plnou moc. Nenabýly-li v takovémto případě osoby oprávněné zastupovati firmu vědomosti o ža-

lobě, je řízení provedené o žalobě zmatečné (§§ 477 č. 4, 503 č. 1 c. ř. s.). (Rozh. ze dne 8. února 1938, Rv I 1071/37.)

V. Nesporné řízení,

Předpisu § 277 c. ř. s. jest co do důkazů užití podle § 34 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. obdobně i v nesporném řízení. Usnesení, jímž pozůstalostní soud nařídil odhad pozůstalostních nemovitostí dvěma znalci, jest průvodním usnesením. (Rozh. z 9. III. 1938, R I 1373/37.)

O tom, zda jde o věcnou závadu, k níž musí knihovní soudce přihlížeti, ať je zapsána na listu B, nebo na listu C, rozhoduje jen obsah zápisu; v pochybnosti nelze řešiti v knihovním řízení, zda se knihovní zápis omezení knihovního práva stal právem, či nikoli, a jaký jest jeho právní dosah a význam. Finanční prokuratura jest podle § 2 č. 6 vládn. nař. č. 82/1936 Sb. z. a n. oprávněna k rekursu, může-li jíti o zásah do kmenového cínkevního jmění. (Rozh. z 5. XI. 1938, R I 1241/38.)

Ustanovení opatrovníka pozůstalosti podle § 811 obč. zák. náleží zásadně pozůstalostnímu soudu, a to i tehdy, když pozůstalost nebyla pro nedostatek jmění projednána (§ 72 nesp. pat.). Jen jsou-li tu podmínky § 8 c. ř. s., jest k ustanovení opatrovníka oprávněn procesní soud. (Rozh. ze 23. XI. 1938, R II 485/38.)

Pouhé nedoručení soudních usnesení účastníku nesporného řízení neodůvodňuje ani zmatečnost (§ 41 nesp. ř.), ani vadnost řízení, zejména nemůže-li se účastník pokládati nedoručným rozhodnutím soudu za zkrácena. Právní povaha zapečetění (závěry) pozůstalosti (§ 45 nesp. pat.). Za zapečetění pozůstalosti, záležející z vkladních nebo spořitelních knížek, jest pokládati i jejich vinkulaci, projevující se tím, že se ono pozůstalostní jmění dává soudním zákazem pod zvláštní dohled soudu. Nutnou podmínkou takové vinkulace jest však, že byly ony cenné papíry v době zůstavitelovy smrti v jeho držbě. (Rozh. z 1. XII. 1938, R I 1101/38.)

Má-li úprava práv a povinností (užívání) jednotlivých spoluvlastníků nemovitosti zapsané v pozemkové knize, odlišující se od zákonné úpravy, působiti proti počtívkým třetím osobám, jež jednají v důvěře v pozemkovou knihu, musí býti vložena do pozemkové knihy, v níž jest zapsána příslušná nemovitost; nestačí, že listina o oné úpravě byla založena ve sbírce listin při zápisu týkajícím se jiné nemovitosti. Jestliže se většina nových spoluvlastníků nedohodla na takovém užívání, jak bylo obsaženo v úmluvě sjednané s předcházejícími spoluvlastníky nemovitosti, neváže ona úmluva menšinu nových spoluvlastníků, třebaš se většina spoluvlastníků ve skutečnosti (fakticky) řídila onou úmluvou. (Rozh. z 11. XI. 1938, Rv II 231/38.)

Obnova řízení (§ 49 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.) o úpravě pachtovného podle vládn. nař. č. 164/1933 Sb. z. a n., nabyli-li pachtovatel teprve po pravoplatné úpravě vědomosti o tom, že výměra zemědělské půdy, na níž pachtýř v době podání návrhu hospodařil, přesahovala 250 ha (§ 7 uved. vládn. nař.). (Rozh. z 26. IV. 1938, R I 494/38.)

Zájmové (odborové) společenstvo, jež sdružuje podnikatele (stavitele), kteří by neoprávněným užíváním zapsaného znění firmy mohli býti ve svých právech dotčeni, a které navrhlo, aby bylo zakročeno podle čl. 26 obch. zák., jest účastníkem řízení (§ 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.) a v té vlastnosti i oprávněno k rekursu (§ 37 uved. zák.) do usnesení rejstříkového soudu, jímž nebylo jeho návrhu vyhověno. Byl-li věcný dodatek firemní „architekt a stavitel“ pravdivý jen u osoby vystoupilého společníka, jehož jméno bylo obsaženo ve staré firmě, a bylo-li pak jeho jméno

vypuštěno ze znění firmy, není onen dodatek již dovolen, jestliže zbylí společníci již nemají oprávnění odpovídající firemnímu dodatku. (Rozh. z 23. III. 1938, R II 15/38.)

Nezbytnou cestu (zák. č. 140/1896 ř. z.) nelze povolití pro pouhé pohodlí majitele nemovitostí, nýbrž rozhoduje vždy hospodářská potřeba dotčené nemovitosti. I značná zajižďka i svahovitost dosavadní spojovací cesty může odůvodnití zřízení nezbytné cesty, vyžaduje-li jí řádné hospodaření neb užívání nemovitosti. Zda-li tomu tak, jest posoudití podle okolností jednotlivého případu. Pro nárok na zřízení nouzové cesty je bezvýznamné, že nabyvatel nemovitosti znal dosavadní spojení nabyté nemovitosti se sítí veřejných cest. (Rozh. z 23. XI. 1938, R II 424/38.)

Zákon o dělení dědictví při rolnických usedlostech střední velikosti č. 68/1908 čs. z. z. Nejsou-li splněny podmínky stanovené v § 1 řeč. zák. pro zahájení řízení oním zákonem upraveného, není dovoleno rozšířítí jeho užití na jiné případy. Náleží-li rolnický statek střední velikosti manželům jako spoluvlastníkům, z nichž pouze jeden je příslušníkem rolnického stavu (jako když se na př. rolník oženil s ženou výdělečné činnou, která i za trvání manželství vykonává dále své povolání, anebo když se rolnice provdala za muže, jenž nenáleží k selskému stavu), není zákonné překážky, aby nebyla pozůstalost po zemřelém spoluvlastníkovi onoho statku, třebaže sám nebyl rolníkem, projednána za splnění ostatních podmínek podle zák. č. 68/1908 čes. z. z., jestliže lze aspoň dědiciho pozůstalého manžela — spoluvlastníka statku — počítati k selskému stavu. Nevadí ani, že pozůstalý manžel (nebo pozůstalá manželka) provozuje zároveň hostinskou živnost, nebyl-li rozsah této živnosti takový, aby jej bylo možno pokládati za převládající základ jeho hospodářské činnosti a za hlavní zdroj jeho příjmů, ani to, že byl rolnický statek propachtován, nelze-li z důvodů, z nichž došlo ku propachtování, usuzovati, že se vlastník nebo spoluvlastník chtěl trvale vzdáti zemědělství. (Rozh. z 23. XI. 1938, R I 1421/38.)

V řízení o zbavení svéprávnosti (ř. o. zb. svépr. č. 207/1916 ř. z.) lze v odporovém řízení ustanovití pro chudou stranu zástupcem chudých advépr. nebyl změnén ustanovením § 12 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. (Rozh. vokáta nebo úředníka soudu nebo státního zastupitelství. § 41 ř. o. zb. z 7. X. 1938, R I 1144/38.)

Vlád. nař. č. 160/1934 Sb. z. a n. o bytovém hospodářství obcí a obecně prospěšných stavebních sdružení je kryto zmocňovacím zákonem č. 109/1934 Sb. z. a n.

Určení osoby k prozatímnímu vedení věcí obecně prospěšných stavebních a bytových družstev uvedených v § 9, odst. 1, uved. vládn. nař. i její změna jsou ponechány ministerstvu soc. péče a nevyžaduje se, aby uvedený správní úřad oznamoval rejstříkovému soudu věcné důvody takovéto změny. Rejstříkovému soudu nepřisluší zkoumatí správnost takových opatření, zejména, zda změna osoby vládního komisaře jest věcně odůvodněna. (Rozh. ze dne 21. II. 1938, R I 163/38.)

VI. Exekuční řízení.

Na nemovitosti, na níž vázne podle § 43 zákona o stavebním ruchu č. 45/1930 Sb. z. a n. zákaz zcizení a zavazení ve prospěch česko-slovenského státu, nelze bez svolení ministerstva sociální péče vésti ani exekuci vnučenou správou. Exekuce vnučenou správou nemovitosti znamená nejen zatížení jejího užitku, ale i zavazení samé podstaty nemovitosti. (Rozh. z 2. III. 1938, R I 1648/37.)

Vliv mimořádných úlev poskytnutých zemědělcům vládními nařízeními č. 142/1934, 207/1934, 258/34 a 250/1935 Sb. z. a n. na přednostní pořadí pojistných příspěvků vyměřených nemocenskými pojišťovnami. Po dobu, po kterou uvedené ústavy nemohly, hledíc na předpisy dotčených vládních nařízení, vymáhati pojistné, stavi se promlčení zákonného přednostního práva a nelze tuto dobu ani za účinnosti vlád, nař. č. 250/1935 Sb. z. a n. včítati do dvouleté, po případě tříleté lhůty stanovené pro pojistné příspěvky (§ 265 zák. č. 76/1927 ve znění přílohy k vyhlášce č. 227/1936 Sb. z. a n., § 173 zák. č. 221/1924 ve znění přílohy k vyhlášce č. 189/1934 Sb. z. a n.). (Rozh. z 16. III. 1938, R I 1639/37.)

V návrhu na povolení exekuce podle rozhodnutí (výměru) správního úřadu ve smyslu čl. VI zák. č. 130/1930 Sb. z. a n. musí být předloženo potvrzení úřadu, jež exekuční titul vydal, o tom, že jeho rozhodnutí není podrobena opravnému prostředku, který vykonatelnost zastavuje; nestačí, že jest v exekučním titulu jen uvedeno, že možné námitky proti výměru nemají odkladného účinku. (Rozh. ze dne 1. II. 1938, R I 1655/37.)

Vymáhající věřitel jest na újmu vnučeného správce a účastníků majících podle § 120 ex. ř. nárok na uspokojení z přebytků výtěžků vnučené správy bezdůvodně obohacen o částku, kterou mu z nich vnučený správce neprávem vyplatil. Vnučený správce jest i po svém zproštění úřadu osobně oprávněn domáhati se vrácení částky neprávem vyplacené, dokud však onu částku vnučené správě sám nenahradil, může se domáhati na obohaceném věřiteli jen složení částky u exekučního soudu. (Rozh. ze dne 1. II. 1938, Rv I 1696/36.)

Nebyla-li platební záповeď společenstvu (zák. č. 70/1873 ř. z.) jako podlužníkoví doručena podle § 294, odst. 3, ex. ř. platně (do vlastních rukou oprávněného zástupce), nebyla taková vada napravena tím, že společenstvo zaslalo soudně řádně firemně znamenané oznámení, že povinnému nevyplatí zabavenou pohledávku, ledaže by podalo proti povolení exekuce rekurs přes to, že mu platební záповeď nebyla doručena. (Rozh. z 6. IV. 1938, Rv I 227/37.)

Vede-li několik vymáhajících a zároveň hypotekárních věřitelů exekuci vnučenou správou nemovitosti, rozhoduje při rozvrhu výtěžkových přebytků z vnučené správy nemovitosti pro zapravení úroků, které dospějí za vnučené správy nebo jsou zadrženy z posledního roku před povolením (§§ 120, č. 5, 124, č. 3, ex. ř.), pořadí jejich zástavních práv, avšak pro splácení jistiny pohledávek, k jejichž vymození byla povolena vnučená správa (§ 125 ex. ř.), je rozhodující pořadí jejich úkojných práv (§ 104 ex. ř.). (Rozh. z 31. III. 1938, R II 57/38.)

Jestliže pojistník v řízení o rozvrhu požární náhrady složené u exekučního soudu prohlásil, že jí upotřebí k znovuzřízení shořelého objektu a soud určil lhůtu k osvědčení, že požární náhrady bude k tomuto účelu upotřebeno, jinak že ji rozdělí, bylo tím rozvrhové řízení přerušeno. Další řízení o tom, jakým způsobem bude dotčený účel zajištěn, je samostatné řízení, pro něž platí předpisy zák. č. 100/1931 Sb. z. a n., tudíž i o lhůtě k rekursu § 36, odst. 1 uved. zák. a o přípustnosti dovolacího rekursu § 46, odst. 2, uved. zák. (Rozh. z 24. III. 1938, R I 197/38.)

Nebylo-li dědici pozůstalostním soudem ponecháno volné nakládání s nemovitostí, je pozůstalost oprávněna domáhati se žalobou podle § 37 ex. ř. nepřípustnosti exekuce vedené věřitelem dědice na nemovitost připsanou zůstaviteli. Pouhá správa pozůstalostí, svěřená dědici podle § 145 nesp. pat., nezakládá ještě volné nakládání dědice s jednotlivými kusy pozůstalosti ve smyslu § 822 obč. zák. Nerozhoduje, že se dědic, který je

zároveň dlužníkem žalovaného věřitele, stal před vynesemím rozsudku soudem prvé stolice vlastníkem dotčené nemovitosti. Podání vylučovací žaloby není šikánou (§ 1295, odst. 2, obč. zák.), třebaže dlužník vystupuje jako zástupce žalující pozůstalosti. (Rozh. z 22. III. 1938, Rv I 3324/37.)

Pokud to neodporuje dražebním podmínkám, může se zvýšení podání při exekuční dražbě státi o jakoukoliv částku. Jde o porušení zákona, nepřipustil-li exekuční komisař další podání nepřevyšující nejméně o 500 K předcházející podání. Bylo-li odepráno udělení příklepu určitých nemovitostí, jest odepřít i příklep dalších nemovitostí, mělo-li podle dražebních podmínek dojít k jejich vydražení jen, nebudou-li uhrazeny pohledávky vymáhajících věřitelů již z výtěžku prodeje dříve vydražených nemovitostí. (Rozh. ze dne 22. III. 1938, R I 198/38.)

Povinný nemůže návrhem na vyloučení svršků podle § 251 č. 6 ex. ř. dosíci vrácení věcí odňatých mu exekucí podle § 346 ex. ř., za účelem nabytí smlouveného zástavního práva (věřitelem vymáhajícím); přísluší mu však takový návrh na vyloučení z exekuce, vede-li též věřitel na dotčené předměty exekuci k vymožení peněžité pohledávky prodejem věcí odebraných povinnému exekucí podle § 346 ex. ř. (Rozh. z 10. III. 1938, R I 100/38.)

Jestliže věřitel, který vedl exekuci vnučenou dražbou nemovitosti podle rozsudku vydaného v odpůřím sporu, neuplatnil již v exekučním řízení neúčinnost služebnosti bytu vymíněné pro dlužníka a vložené do pozemkové knihy, nemůže se později domáhati ani sám, ani jeho universální nástupce neúčinnosti zřízení oné služebnosti, kterou podle pravoplatných dražebních podmínek jako vydražitel převzal bez započtení na nejvyšší podání. (Rozh. ze dne 8. III. 1938, Rv I 3373/37.)

Vydražitel nemovitosti, jemuž přísluší podle schválených dražebních podmínek užitky a důchody nemovitosti ode dne udělení příklepu, má proti nájemci, jehož nájemní právo v pozemkové knize vložené převzal, nárok na nájemné splatné za dobu po příklepu, třebaže bylo v pozemkové knize vyznačeno, že nájemné bylo na celou dobu nájemní zapláceno předem. Nájemce, jenž jest nucen po druhé platit nájemné, může požadovati z nejvyššího podání náhradu škody tím utrpěné v pořadí § 216, č. 4, ex. ř. (Rozh. z 17. II. 1938, R I 1132/37.)

Exekuce podle §§ 249 a násl. ex. ř. předpokládá nepodmíněně vlastnictví dlužníka; podle uvedeného předpisu nelze vésti exekuci na věc samou zabavením podmíněného vlastnického práva dlužníka ke koupené věci, jež má teprve po úplném zaplacení kupní ceny na něho přejíti. Na práva kupitele věci koupené s výhradou práva vlastnického pro prodatele lze vésti exekuci podle § 331 ex. ř. (Rozh. z 25. I. 1938, R I 1597/37.)

Úmluva, podle které někdo přistoupil k dluhu vlastníka nemovitosti, jež měla býti dražena, vůči jeho knihovnímu věřiteli a slíbil knihovní zajištění převzatého dluhu za tím účelem, aby knihovní věřitel při dražbě nedražil, se příčí dvorskému dekretu č. 277/1838 Sb. z. s. a přistoupilý dlužník může žádati o jeho výmaz. Za úplatu ve smyslu dotčeného dvorského dekretu lze pokládati pouze zaplacení nebo odevzdání úplaty, nikoliv pouhé její zajištění. (Rozh. z 1. XII. 1938, Rv I 1857/37.)

VII. Řízení konkursní a vyrovnací.

Nejde o konečné rozhodnutí rekursního soudu ve smyslu § 127 konk. ř., bylo-li uloženo správci konkursní podstaty zaplacení dávky podle čl. IV, odst. 1, zák. č. 144/1936 Sb. z. a n., kterou lze na konkursním správci vymáhati exekuci. Proti takovému rozhodnutí jest přípustný dovolací

rekurs podle §§ 192, odst. 2, a 188 konk. ř. Dávku podle uvedeného předpisu jest vyměřiti i ze zálohy na budoucí úhrnnou odměnu (§ 127, odst. 3, konk. ř.), která byla určena a správci vyplacena již před účinností zák. č. 144/1936 Sb. z. a n. (Rozh. z 23. II. 1938, R II 41/38.)

Příslušní orgánové konkursního řízení (§§ 79, 81, 118 č. 5 konk. ř.) jsou jediné oprávněni rozhodnouti o tom, zda chtějí nebo nechtějí pojmouti určité věci do konkursní podstaty a jsou vázáni svým rozhodnutím o vyloučení věcí z konkursní podstaty nebo o tom, že určité věci do ní nepatří. Jestliže však věci vyloučili jen podmíněně a podmínka, pro kterou se tak stalo, se nesplnila, zůstávají podmíněně vyloučené součástí konkursní podstaty. Po té stránce není rozhodující pravoplatné rozhodnutí, vydané mezi jinými osobami a na jiném skutkovém podkladě, že určité osobě přísluší oddělné právo k věcem podmíněně vyloučeným z konkursu. (Rozh. z 2. III. 1938, R II 69/38.)

K odůvodnění úrovní žaloby (její přípustnosti) podle § 112, odst. 1, konk. ř. se nevyžaduje, aby žalobce výslovně pojmenoval právní důvod zažalovaného nároku zákonným označením tvrzeného právního poměru, nýbrž stačí, že skutkový obsah žaloby, z něhož se vyvozuje uplatňovaný nárok, je takový, že z něho plyne tentýž právní poměr, jaký plyne i ze skutkového doličení v přihlášce nebo při zkušebním roku. Nelze zásadně zamítnout i žalobu podanou podle uvedeného předpisu jen proto, že se vedle právního důvodu uplatněného již v konkursu, opírá též o nějaký jiný právní důvod. (Rozh. z 2. III. 1938, Rv II 1032/37.)

Proti souhlasným rozhodnutím vydaným v konkursním řízení (zák. č. 64/1931 Sb. z. a n.) není dovolen dovolací recurs. Podle § 188 konk. ř. jest dbáti veškerých předpisů o řízení ve věcech sporných, pokud jich lze obdobně užítí v konkursním řízení. (Rozh. z 6. dubna 1938, R I 344/38.)

Proti usnesení rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení o schválení výpočtu doplatků v konkursu na jmění výdělečných a hospodářských společenstev (§ 180 konk. ř.), není dovolací recurs přípustný. (Rozh. z 29. IX. 1938, R I 1004/38.)

Výzva k složení zálohy podle § 70, odst. 2, konk. ř. se může státi jen tehdy, když jsou osvědčeny předpoklady pro prohlášení konkursu (§ 69 konk. ř.), t. j. když jest jisto, že dojde ke konkursnímu řízení, bude-li záloha složena. (Rozh. z 29. IX. 1938, R I 1087/38.)

K výkladu § 55 vyr. ř. Pro uplatňování pouhé neplatnosti úmluv o zvláštních výhodách ve smyslu § 55, odst. 1, první věty, vyr. ř. neplatí tříletá lhůta stanovená v druhé větě prvního odstavce řečeného předpisu. Jestliže se vyrovnací dlužník z podnětu vyrovnacího řízení nebo v souhlasu s ním vzdá nároku na zaplacení části ujednané úplaty za provedení díla (domu) vyrovnacímu věřiteli neb osobě, věřiteli blízké tím, že se spokojí s úplatou nižší, jde o nedovolenou úmluvu podle první věty § 55, odst. 1, vyr. ř., bylo-li však dílo provedeno teprve po onom vzdání se, jde o plnění na základě neplatné úmluvy ve smyslu druhé věty uvedeného ustanovení, a dlužník jest oprávněn požadovati do tří let ode dne provedení díla toho, čeho se vzdal. Není ještě plněním, provedl-li vyrovnací dlužník vzdání se části úplaty tím, že připsal dotčené osobě částku tu v obchodních knihách k dobru. (Rozh. z 20. X. 1938, Rv II 9/38.)

Právní účinky pravoplatně potvrzeného nuceného vyrovnání nejsou závislé na zrušení konkursního řízení. Není-li ujednáno něco jiného, nepozbývá platnosti závazek rukojmího, který se zaručil za splnění kvoty, ani nebylo-li pak konkursní řízení zrušeno. (Rozh. z 7. IV. 1938, Rv I 515/37.)

B. Ve věcech trestních a kárných.

I. Trestní zákony.

K § 41 tr. zák. Ustanovuje-li smlouva o vydávání zločinců, ujednaná se státem zločince vydávším, zásadu výlučnosti vydání, smí býti vydaný zločinec stíhán a odsouzen jen pro ty trestné činy, spáchané před vydáním, pro které byl vydán. (Rozh. ze dne 16. prosince 1938, Zm II 454/38.)

Pojem „stranictví“ ve smyslu § 104 tr. zák. nepředpokládá, že tu byl právní poměr mezi tím, kdo straní, a osobou, v jejíž prospěch se to děje. (Rozh. ze dne 29. listopadu 1938, Zm II 375/38.)

Neprátelský úmysl ve smyslu § 152 tr. zák. je nepřímý úmysl podle druhé věty § 1 tr. zák. Stačí k němu úmysl čelící proti tělesné neporušenosti, ano i pouhý úmysl zle s někým nakládati. — Jeví-li se útoky proti těmž právnímu statku, vzniklé z jednotného zločinného rozhodnutí, místně i časově jako celek, jde o pouhé pokračování v trestném činu (delikt pokračovací), nikoli o více zvláštních trestných činů. (Rozh. ze dne 21. listopadu 1938, Zm I 854/38.)

Náležitosti skutkové podstaty zločinu podle druhé a třetí věty § 214 tr. zák. — Osobu zadržovanou v robotárně, byť i následkem odsouzení pro zločin, nelze již pokládati za osobu pro zločin stíhanou (za zločince) ve smyslu druhé věty § 214 tr. zák. — Přechováváním ve smyslu třetí věty § 214 tr. zák. je rozuměti poskytnutí tajného, před stíháním bezpečného útulku, z něhož může zločinec podnikati nové trestné činy; pouhé poskytnutí přechodného netajeného pobytu nestačí.

Podle ustanovení druhé věty § 217 tr. zák. je posuzovati i pomoc poskytnutou na útěku osobě uprchlé z robotárny, pokud v ní byla zadržena následkem odsouzení pro zločin; byla-li však v robotárně zadržena jen na základě výroku podle § 7, odst. 2, písm. a) zákona čís. 89/1885 ř. z. ve znění zákona čís. 102/1929 Sb. z. a n., lze o takové pomoci uvažovati jen s hlediska § 307 tr. zák. Náležitosti subjektivní skutkové podstaty těchto dvou trestných činů. (Rozh. ze dne 12. listopadu 1938, Zm I 102/38.)

Opominutí povinného dozoru je trestné podle § 376 tr. zák. jen, vzešla-li z něho smrt nebo těžké tělesné poškození osoby dohledu svěřené; vzešlo-li z něho jen lehké uškození na těle, nelze je ani podpůrně podřaditi ustanovení § 431 tr. zák. (Rozh. ze dne 12. prosince 1938, Zm I 889/38.)

Podle § 6, čís. 1 zákona čís. 562/1919 Sb. z. a n. (o podmíněném odsouzení) lze naříditi výkon trestu podmíněně uloženého jen, objeví-li se dodatečně, že odklad výkonu trestu neměl býti podle § 2 téhož zákona povolován. Tomu tak není, bylo-li odsouzení, vylučující podmíněný odklad výkonu trestu podle § 2 uvedeného zákona, patrné ze spisů již v době odsuzujícího rozhodnutí, i když je soud nedopatřením přehlédl. (Rozh. ze dne 8. listopadu 1938, Zm II 434/38.)

Použije-li ten, jehož poslechová koncese zanikla odhlášením, radio-přístroje, na který se vztahovala, k poslechu rozhlasu, neproviní se sice přečinem podle § 24, čís. 1 zákona čís. 9/1924 Sb. z. a n., propadne však trestu podle § 18, čís. 1 zákona čís. 60/1923 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 26. listopadu 1938, Zm I 471/38.)

Výrok o propadnutí ve smyslu § 9 zákona čís. 178/1924 Sb. z. a n. (o uplatkárství) je napadati zmatečnými stížnostmi, nikoli odvoláním. — Právní povaha a význam propadnutí podle této stati zákona. — Vedlejší trest propadnutí úplatku postihuje nedílně všechny osoby na podplácení zúčastněné (ať činně nebo trpně, ať jako pachatele nebo jako spoluvinníky). — § 9 zákona čís. 178/1924 Sb. z. a n. platí jen o úplatku poskytnutém, ni-

koliv i o úplatku pouze nabídnutém, přislíbeném nebo požadovaném. (Rozh. ze dne 29. listopadu 1938, Zm II 375/38.)

Pro subjektivní stránku přečinu podle § 45 zákona o původském právu stačí, že pachatel ví, že svým jednáním porušuje právo jiné osoby; není třeba, aby ji i znal. — Přečin podle § 46 původského zákona je trestným činem veřejnozaložným. — Přestupek podle § 47, čís. 1 téhož zákona, spáchaný opominutím povinnosti uvést původce nebo pramen (§ 23, čís. 2 zákona), přichází v úvahu jen při užití díla dovoleném zákonem. — Ideální souběh přečinu podle § 46, čís. 1 původského zákona s přestupkem podle § 47, čís. 1 téhož zákona je vyloučen. (Rozh. ze dne 22. prosince 1938, Zm I 881/38.)

Skutková podstata přečinů podle §§ 1, 2 zákona o ochraně cti vyžaduje vědomí nejen o tom, že projev je způsobitý ohrožení něčí čest, nýbrž i o tom, na koho bude vztahován průměrným čtenářem. — Posléze uvedené vědomí je vyloučeno u pisatele, který jen nedopatřením označil napadenou osobu tak, že průměrný čtenář bude za napadeného pokládati jiného než toho, koho měl pisatel na mysli. Toto pisatelovo nedopatření je však bez významu pro posouzení subjektivní viny toho, kdo skutečnosti cti se dotýkající „dále sdělil“. — K rozlišení subjektivní stránky skutkové podstaty přestupku podle § 4 zákona čís. 124/1924 Sb. z. a n. (v novém znění) od subjektivních skutkových podstat přečinů podle §§ 1, 2 zákona o ochraně cti. (Rozh. ze dne 24. listopadu 1938, Zm II 429/38.)

Přechováváním „látky“ ve smyslu § 19, odst. 1 zákona čís. 29/1938 Sb. z. a n. (opiový zákon) není pouhé její chování pro vlastní spotřebu držitelu, nýbrž jen její přechovávání k jiným účelům, zejména v zájmu cizí spotřeby (v zájmu distribuce). (Rozh. ze dne 12. prosince 1938, Zm I 898/38.)

Při odsouzení pro přečin podle § 19 zákona čís. 29/1938 Sb. z. a n. (opiový zákon) a pro přestupek podle § 361 tr. zák. nelze vysloviti ztrátu práva volebního. (Rozh. ze dne 22. prosince 1938, Zm I 927/38.)

II. Trestní řízení.

Opravné řízení podle § 331 tr. ř. musí pojmouti všechny otázky spolu souvisící a porotci se v něm musí raditi a hlasovati o všech otázkách jim zasažených. — Otázky dodatkové je pokládati za nedílnou součást otázek, k nimž byly položeny. — Zmatek podle § 344, čís. 8 tr. ř., omezil-li předseda porotního soudního sboru ve svém poučení opravné řízení jen na některé z otázek spolu souvisících a naznačil-li porotcům, že se místo hlasování mají jen vyjádřiti, že odpověď na tyto otázky odpadá. (Rozh. ze dne 8. listopadu 1938, Zm I 671/38.)

Výrok o propadnutí ve smyslu § 9 zákona čís. 178/1924 Sb. z. a n. (o uplatkárství) je napadati zmatečnými stížnostmi, nikoli odvoláním. (Rozh. ze dne 29. listopadu 1938, Zm II 375/38.)

Měl-li při souběhu trestných činů opravný prostředek obžalovaného úspěch co do jednoho z nich, je rozdělití povinnost stran (obžalovaného a soukromého žalobce) k náhradě útrat trestního řízení, právního zastoupení a obhajování v obou stolicích tak, že je hradí obžalovaný, pokud byl uznán vinným, a soukromý žalobce, pokud byl obžalovaný obžaloby zproštěn. (Rozh. ze dne 22. prosince 1938, Zm I 881/38.)

III. Kárné předpisy.

Pro trestnost podle § 13, písm. b) kár. stat. adv. je bez významu, proč obviněný porušil suspensí výkonu advokacie a jak skončilo trestní řízení,

kteř k ní dalo podnět. Opatření kárné rady ve smyslu § 17 disc. stat. adv. nepřipouští výjimek. (Rozh. ze dne 7. února 1938, Ds I 69/37.)

Je kárným přečinem zlehčení cti a vážnosti stavu, pojal-li advokát do žalobní odpovědi těžká obvinění odpůrcových advokátů. — Nesejde na tom, že snad měl pro svá obvinění objektivní podklad, neměl-li zároveň oprávněné příčiny k tomu, aby je přednesl v soudním podání. (Rozh. ze dne 21. února 1938, Ds I 77/37.)

Příči se požadavku přímého styku advokátova s klientem a nesrovnává se se ctí a vážností stavu, přijímá-li advokát řadu zastoupení prostřednictvím třetí osoby a udílí-li právní rady a sepisuje soudní podání na základě informací sepsaných tímto prostředníkem. (Rozh. ze dne 28. března 1938, Ds I 20/35.)

Zlehčení cti a vážnosti stavu, dotázal-li se advokát písemně strany, jejíž právní zástupce poslal upomínací dopis jeho mandantu, zda dala k upomínce příkaz. (Rozh. ze dne 28. března 1938, Ds I 38/36.)

Je porušením zákazu § 10, odst. 1 adv. ř., přijal-li advokát v civilní při zastoupení jedné ze stran, ač mu druhá strana, když byl jejím obhájcem, svěřila okolnosti, které by jí mohly býti v této civilní při na škodu. — Ani povinnost, kterou mu vůči jeho nynější straně ukládá § 9, odst. 1 adv. ř., ho nezbujuje viny, poruší-li povinnost mlčelivosti (§ 9, odst. 2 adv. ř.) co do těchto okolností. — Tato povinnost mlčelivosti se vztahuje na vše, co mu klient sdělil jako svému advokátu a o čem se dověděl v době klientova zastupování ve svěřené věci. (Rozh. ze dne 28. března 1938, Ds I 66/37.)

Advokát, který dá svou kanceláři za klienta sepsati a odeslati trestní oznámení, obsahující těžká obvinění různých osob i jiného advokáta a navrhuující zatčení obviněných, sám je však nepodepíše, nýbrž dá je podepsati jen klientovi, aby on sám za ně nesl odpovědnost, a tím vzbudí u státního zastupitelství dojem, že má pochybnosti o jeho obsahu a proto je nechce krýti svým podpisem, porušuje povinnosti povolání i čest a vážnost stavu. — Nezáleží na tom, zda poučil klienta o možných následcích a zda byl nebo mohl být přesvědčen, že obvinění jsou odůvodněná. (Rozh. ze dne 2. května 1938, Ds II 31/37.)

Ustanovení § 19 adv. ř. se nevztahuje na pohledávky, které nejsou stejnorodé s palmární pohledávkou advokátovou. Klientův nárok na vydání alimentálních částek, došlých advokáta na jeho účet, není stejnorodý s advokátovou palmární pohledávkou. — Použil-li jich advokát k započtení na svou palmární pohledávku, je důvod k jeho kárnému stíhání pro porušení povinností povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu. (Rozh. ze dne 2. května 1938, Ds I 2/38.)

Byl-li kandidát advokacie v době kárného provinění zapsán v seznamu komory, je pro jeho kárnou odpovědnost nerozhodné, že jeho zaměstnavatel byl v oné době zastaven výkon advokacie podle § 12, písm. c) kárného statutu. — Advokát nepřestává býti advokátem po dobu výkonu tohoto trestu. (Rozh. ze dne 2. května 1938, Ds I 4/38.)

Nesrovnává se se ctí a vážností stavu, snižuje-li advokát v podání na soud bezdůvodně nemístným a nešetrným způsobem odpůrce nebo jeho zástupce. — Porušení všeobecné povinnosti § 10, odst. 2 adv. ř. je předmětem a podstatou kárného přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu. Nelze je zároveň kvalifikovati za kárný přečin porušení povinností povolání, nepřiči-li se advokátovo jednání i určité jeho povinnosti v užším smyslu. — Stíhání kárný přečin zlehčení cti a vážnosti stavu přísluší jen kárné radě, pokud se týče zástupci komory. Neshledá-li kárná rada důvod ke

stíhání v tomto směru, není třetí osoba oprávněna ke stížnosti proti tomu, byť i učinila kárné oznámení a měla zájem na navrhovaném stíhání. (Rozh. ze dne 2. května 1938, Ds I 32/38.)

Žádá-li strana advokáta, aby v jejím zastoupení uplatňoval neplatnost smíru, při jehož ujednání sám v jejím zastoupení spolupůsobil, z důvodu, který nevznikl až po jeho ujednání, je advokát povinen odmítnouti zastoupení v této věci a odkázati ji na jiného (na sjednání smíru nezúčastněného) advokáta. Neučiní-li tak a uplatňuje-li neplatnost smíru, porušuje čest a vážnost stavu. — Pokuta, již výbor advokátní komory doháněl advokáta k tomu, aby se vyslovil o zasláné mu stížnosti strany, není kárným trestem a nebrání kárnému stíhání advokáta, jenž výzev těch neřadil, pro porušení povinností povolání. (Rozh. ze dne 14. května 1938, Ds I 3/37.)

Jde o nedovolenou, se ctí a vážností stavu se nesrovnávající reklamu, zdůrazňuje-li advokát v oznámení o přesídlení své kanceláře do jiného města své členství v zemském zastupitelství a svoji hodnost starosty města a připojí-li k němu prosbu o další přízeň. (Rozh. ze dne 14. května 1938, Ds II 41/37.)

Pro obnovu kárného řízení v neprospěch odsouzeného nepřicházejí s hlediska §§ 355, čís. 2, 356 tr. ř. v počet skutečnosti, jež se vůbec nedotýkají skutku samého v okruhu okolností rozhodných pro právní kvalifikaci a podřazení činu (zejména skutečnosti nastalé po činu). — Ustanovení trestního řádu o přípustnosti obnovy nelze vykládati extensivně. (Rozh. ze dne 21. května 1938, Ds I 19/38.)

K rozsahu pojmu „zastoupení strany“ podle § 9 adv. ř. — Advokát smí upozorniti ministerstvo spravedlnosti na skutečně nebo domněle nepřístojnosti při konání spravedlnosti, nesmí však zahrocenou formou a zesměšňujícím způsobem upozornění zlehčovati rozhodnutí, úřady nebo zákony. Taková forma kritiky nemůže býti ospravedlněna ani poukazem na přípustnost satiry. (Rozh. ze dne 21. května 1938, Ds I 25/38.)

Zlehčení ctí a vážnosti stavu, neoznámil-li advokát cesionáři, jemuž postoupil palmární pohledávku proti svému klientovi, že ji klient později omylem zaplatil v jeho kanceláři, nevydal-li cesionáři přijatý peníz, ani jej nesložil k soudu a podal-li proti exekuci, vedené cesionářem na jmění klientovo, v zastoupení klientově opoziční žalobu, v níž uplatňoval, že klient zaplatil vymáhanou pohledávku do jeho rukou. (Rozh. ze dne 28. května 1938, Ds II 6/36.)

Není zákonného předpisu, který by zakazoval advokátovi, jenž je společníkem jiného advokáta co do režie kanceláře, přijmouti zastoupení strany, jejíhož odpůrce zastupuje jeho společník, je-li postaráno o to, aby se jeden z nich nedověděl o věcech prováděných druhým. — Postupují-li však společníci ve věcech svých stran takovým způsobem, že tím mohou vzbuditi podezření, že jednají ve vzájemném srozumění na úkor jedné z nich, zlehčují čest a vážnost stavu. (Rozh. ze dne 27. června 1938, Ds I 39/37.)

Advokát nesmí v podáních na soud užívatí slov a výrazů, jimiž vydává svého klienta v nebezpečí trestního stíhání, a to ani tehdy ne, kdyby si toho klient výslovně přál. — Okolnost, že obviněný advokát odvolal závadné výroky a smířil se s uraženými osobami, nezproštuje ho odpovědnosti ve směru kárném. — Advokát, dbalý své všeobecné povinnosti, zachovávatí čest a vážnost svého stavu, nesmí ani v písemných podáních soudních ani při soudních jednáních používatí výrazů urážlivých a ne-

místných, ani když se vztahují na odpůrce nebo jeho zástupce. (Rozh. ze dne 10. října 1938, Ds II 33/37.)

S hlediska kárné závadnosti je rozhodné jediné, zda se obviněný advokát zjištěným jednáním provinil nějak proti povinnostem svého povolání nebo svého stavu. Zda z jeho jednání vzešla nebo mohla vzejíti někomu škoda, je naproti tomu zcela nerozhodné. — Zlehčení cti a vážnosti stavu, připojil-li obviněný advokát k žalobě o zaplacení své palmární pohledávky zfalšovanou plnou moc žalované strany, a to na důkaz zmocnění a na průkaz úmluvy o příslušnosti soudu (§ 104 j. n.). (Rozh. ze dne 10. října 1938, Ds I 29/38.)

K otázce útrat kárného řízení. — V kárném řízení je obdobně užití ustanovení §§ 381 a 399 tr. ř. — Ani zákon čis. 46/1868 ř. z. ani podpůrné platící ustanovení trestního řádu neumožňují opravné stolici přezkoumávati konkrétní nutnost a účelnost útrat ve smyslu § 381, čis. 6 tr. ř. — Odpovídá zásadě § 389, odst. 3, posl. věta tr. ř., byla-li obviněnému soudci uložena celá náhrada útrat spojených s úkony, které se týkaly i jeho spoluvinníka nesoudcovského úředníka, zvláště když tento spoluvinník nemohl být ani odsouzen k náhradě útrat, ježto mu byl uložen jen trest pořádkový (§ 128 služební pragmatiky). — Vedlo-li se proti obviněnému kárné řízení pro několik kárných činů, jest jen podle možnosti vyloučiti z náhrady útrat náklady vzniklé ve spojení s činy, pro které nebyl uznán vinným. (Rozh. ze dne 14. listopadu 1938, Ds I 78/38.)

Je-li advokátovo jednání způsobilo vyvolati ve veřejnosti úsudek, že advokáti při výkonu svého povolání užívají politického vlivu, místo aby v zákonném řízení uplatňovali věcné důvody, zlehčuje čest a vážnost stavu. — Advokát nemusí klientovi vyúčtovat pevně ujednanou paušální odměnu. (Rozh. ze dne 14. listopadu 1938, Ds I 88/38.)

Advokát, který neučiní daňové trestní oznámení výhradně v zájmu státu, nýbrž zřejmě za tím účelem, aby získal odměnu, již poskytuje finanční správa oznamovateli, poškozují čest a vážnost stavu. (Rozh. ze dne 28. listopadu 1938, Ds I 17/38.)

Kárná rada je příslušná jednati a rozhodovati i o disciplinárních přečinech bývalých kandidátů advokacie, byli-li obviněni jak v době, kdy se jich dopustili, tak i v době, kdy o nich došlo oznámení kárné radě, ještě zapsáni v seznamu kandidátů advokacie. Není však třeba, aby byli obviněni zapsáni v tomto seznamu ještě i v době vydání kárného nálezu. — Příčí se ustanovení § 10, odst. 2 adv. ř., podle něhož se má advokát vždy chovati bezelstně a čestně, zařídí-li advokátní koncipient, aby proti osobě, již byly v kanceláři jeho zaměstnavatelé vydány peníze, byla hned poté ještě v budově kanceláře, provedena v jeho prospěch exekuce jejich zabením. (Rozh. ze dne 3. prosince 1938, Ds I 74/38.)

Žádá-li advokát od chudé strany, již byl zřízen zástupcem chudých, zálohu na hotové výdaje, porušuje povinnosti povolání a zlehčuje čest a vážnost stavu, byť šlo jen o výlohy korespondence se stranou a třebaž byla záloha sebe nepatrnější. (Rozh. ze dne 19. prosince 1938, Ds I 40/38.)

Nebyl-li advokát zpraven o zániku plné moci advokáta odpůrcova způsobem předepsaným v § 36 c. ř. s., prohřeší se na cti a vážnosti stavu, jedná-li přímo s procesním odpůrcem, byť byl odpůrce v té době již soukromě vypověděl svému zástupci plnou moc. (Rozh. ze dne 19. prosince 1938, Ds I 62/38.)